

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciškanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštnine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko politiško glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1:50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petih vrst. Ineradni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Potreba skupnega boja državnih nameščenecv.

Na občnem zboru Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo, ki se je vršil prošlo nedeljo, so vse stroke državnih nameščenecv lahko uvidele, da imamo mnogo skupnih interesov in mnogo skupnih ciljev, ki nas nujno silijo k skupnemu nastopu in skupnemu delu. Ogromno je delo, ki ga vrši Zveza v interesu državnih nameščenecv in upokojencev. Doseženi so uspehi, a ti uspehi ne dosežajo sil in dela, ki ga troši državno nameščenstvo za svoje organizacije. Iskati nam je zato vzrokov, ki ovirajo te uspehe in nedostatkov, da nismo silnejši zbog svojega dela. Uspehi so doseženi, a ti uspehi so še vedno le slabi, ker obstojajo samo v obrambi, da se državnim nameščencem ne prizadejejo še večje krivice, da se jim ne uniči še več pravic, slonečih na uradniškem in drugih zakonih. Ofenzivne naše organizacije še niso postale in temu je treba iskati vzroka. Vsem naporom Zveze in Čin. Saveza v Beogradu se ni posrečilo doseči, da bi se položaj državnih nameščenecv izboljšal, zlasti velja to za prečanske nameščenecv.

Res je, da včeraj niti skupno organizirani nismo bili, da smo se tekom enega leta komaj skupno organizirali, da nas je danes kompaktno organiziranih v Sloveniji šele do 8000. Kako naj pričakujemo potem takoj v enem letu že popolne sile, če smo komaj pristopili k skupni organizaciji, nismo pa za njo mnogo več storili od pristopa, nismo ji še ničesar dali za njeno borbenost in se morda niti ne zavedamo, kaj ji moramo dati in kaj za njo storiti, da bo lahko nastopala in dosegala uspehe.

Organizacija smo mi — člani sami in zavest organizacije je močna, če je zavest članov močna. Da pa ta skupna zavest državnih nameščenecv še ni dovolj močna, nam je pokazal obisk na občnem zboru Zveze državnih nameščenecv.

Glavni vzrok, da naša skupna organizacija še ni dovolj močna in ofenzivna pa ni lokalnega značaja, temveč je v tem, da ne nastopa vse uradništvo cele države skupno in pod enim praporom.

Vzroke, zakaj ne nastopa vse uradništvo skupno, je dobro podal in očrtal na nedeljskem občnem zboru sreski poglavar vladni svetnik dr. Fran Ogrin. On je izjavil, da ne bo skupnega nastopa toliko časa, dokler bo trajal dualizem med prečanskim in srbijanskim državnim nameščenstvom. Dualizem se kaže glede strokovne sposobnosti za poedine položaje državne službe in tudi glede gmotnega položaja. Uradništvo v srbiskih pokrajinah, zlasti upravno je večinoma nekvalificirano. Na visoke položaje in odgovorne položaje se namešča nekvalificirane ljudi. Ti so odvisni od vsakokratne vlade in so nestalni. Uvedla se je dvojna garnitura uradnikov, ki se izmenjavajo od najvišjega do najnižjega mesta z režimom. Da mora biti pod takimi razmerami državna uprava zanič, je jasno. Vse to uradništvo se ne čuti kot organ države, marveč kot organ sistema, oziroma režima. Partizanstvo in iz tega izvirajoče vse zle posledice morajo biti v polnem cvetu, kot posledice tega.

Zaradi tega in ker je srbijansko uradništvo, zlasti zaradi »zarade«, v neprimerno boljšem gmotnem stanju, kakor državno nameščenstvo v prečanskih krajih, mu manjka večinoma vsaka stanovska zavest.

Zato je tudi težko izpeljati dobro organizacijo državnih nameščenecv v teh krajih. Zato ni pravega razumevanja za organizacijo, ker bi se ta organizacija morala boriti v prvi vrsti proti partizanstvu, korupciji, »zaradi« in nekvalificiranemu uradništvu v teh krajih. Borba bi bila seveda težka, tako težka, kakor težko prodiramo s skupno organizacijo izven Slovenije, proti vzhodu in jugu.

Vse sile bomo morali vreči na to, da ustvarimo vsaj dobro oporno točko, ki bo zdrava baza za nadaljnje naše delo tam doli, če hočemo doseči nadaljnje uspehe.

Spričo boljšega gmotnega položaja nima srbijansko uradništvo tudi potrebe se boriti za stanovske interese in za izboljšanje službenih prejemkov, ki so mu postranski dohodki. Postranski zaslužki, za katere se mora boriti državno nameščenstvo, ker nima zadostne plače, so ona rakra, ki ubija našo državno upravo. S tem se podcenjuje in zapostavlja državna služba, ker postaja postranska služba prva, državna pa postranska. Iz tega izvira ukoreninjenje partizanstva, »zarade« in korupcije med uradništvom. S tem pada smisel za organizacijo med uradništvom južnih pokrajin.

Dokler pa tudi uradništvo južnih pokrajin ne bo trkalo na vrata finančnega ministristva in na vrata vlade sploh, zahtevajoč pošteno plačilo za pošteno službo, toliko časa ne bo izvajalo uradništvo nobenega

bitvenega izboljšanja svojega pravnega in gmotnega položaja. Pot do tega pelje torej preko čimprejšnje popolne reorganizacije državne uprave v južnih pokrajinah in odpravo zloglasnega zaradnega sistema.

Z viharim odobravanjem za odpravo takih razmer je občni zbor sprejel dr. Ogrinove resolucije, ki se glase:

I. Vlada in Narodna skupščina se nujno pozivata, da izvedeta popolno reorganizacijo državne uprave v vzhodnih in južnih delih države. Ta naj obsega:

a) odstranitev nekvalificiranega uradništva, ki ga je nadomestiti s strokovno izvešbanim in moralno neoporečnim;

b) depolitizacijo državne uprave v teh pokrajinah. Nobeni politični stranki ne smejo biti državni uradi in nameščenci na razpolago za agitacijo in v pomoč, tako da opravljajo ti le službo kot državni organi po zakonu in vesti.

c) Stalnost državnih uradnikov ne glede na menjanje vlad.

II. Sistem »zarade« je odpraviti. V doseg tega cilja naj dela na izpremembi mentalitete. Oni, ki »zarado« daje in uradnik, ki jo prejema, naj se najstrožje kaznujeta ne glede na strankarsko pripadnost.

Anketa učiteljic o gospodinsko nadaljevalnem šolstvu.

Poverjeništvo UJU prične z delom tudi glede gospodinsko nadaljevalnih šol in tečajev. — Zanimanje s strani učiteljic. — Prvi temelj sistematičnega dela je ustvarjen.

Anketo, ki jo je sklicalo pov. UJU 28. decembra 1927 v Ljubljano, je vodil tov. poverjenik Andrej Skulj. V uvodnih besedah je opozoril na program, ki smo si ga postavili v Kranju na pokrajinski skupščini pov. UJU za reformo šole in v smislu katerega je naša dolžnost, da posvetimo vso pozornost tudi nadaljevalnemu šolstvu, namenjenemu zrelejši kmetski mladini. Z organizacijo kmetskih nadaljevalnih šol za možko mladino smo že pričeli in danes obstoja v Sloveniji že okoli 40 takih šol, enako potrebne pa so tudi gospodinske nadaljevalne šole za žensko mladino, glede katerih pa se doslej pri nas še ni ničesar storilo. Naše načelne zahteve v pogledu na te šole so iste, kot smo jih stavili na anketi o kmetsko nadaljevalnih šolah.

V obširnem referatu je obravnaval tov. Mencin celotni problem z idejne in organizacijske plati, sledeč temeljni misli, da mora gospodinska nadaljevalna šola pri vsej svoji praktičnosti ostati vzgojna institucija, biti dostopna vsej mladini, najbolj oni v oddaljenih krajih, koje izobrazbo smo najbolj zane-marjali ter mora v praktičnem in vzgojnem oziru pripravljati dekleta za njih poklic kot gospodinjke, matere in žene. Glede notranje in zunanje uredbe gospodinske nadaljevalne šole je opozarjal na organizacijo in namen teh šol v drugih deželah.

Tov. Pleškova je kot druga referentka na osnovi svojih bogatih izkušenj podala praktična navodila in migljaje glede učnega in vzgojnega postopka, izbire in obravnave učne snovi ter opozorila na težavnost in odgovornost, pa tudi hvaležnost naloge, ki jo ima učiteljica na tej šoli ter na potrebo vsestranske pripravljenosti za uspešno njeno vršitev. Tudi ona je povdarjala vzgojno nalogo te šole.

Debata se je vršila na osnovi sledečih točk:

1. Ali je gospodinsko nadaljevalna šola kot splošna ustanova potrebna in mogoča? Ali naj poučuje na njej osnovnošolska učiteljica, in sicer izključno?
2. Kako naj bo gospodinsko nadaljevalna šola splošnega tipa urejena in katera je njena naloga? Ali naj bo strogo strokovna ali praktična poklicna šola vzgojnega značaja? Učni čas — učni načrt — učna snov — učila.
3. Izobrazba učiteljic.
4. Vzdrževanje in ustanavljanje šole, honorar učiteljic.

Pomen gospodinsko nadaljevalnih šol.

ad 1. Tov. Franja Zemljanova zastopa odločno mnenje, da je splošna gospodinska nadaljevalna šola ne le nujno potrebna, ampak njena organizacija tudi izvedljiva in se sklicuje na svoje izkušnje. Tov. Bregantova utemeljuje njeno potrebo z etičnega, kulturnega in gospodarskega stališča. Tov. Dolinarjeva vidi najboljši dokaz za potrebo teh šol v dejstvu, da dekleta sama prosijo za njih ustanovitev, da je izvedba mogoča, da dokazuje slučaj tov. Pleveljeve, ki je v najneugodnejših razmerah ustanovila tako šolo. Tov. Primožičeva je popolnoma prepričana o nedvomni potrebi teh šol, meni pa, da bo preskrbljen živil pri nekaterih dekletih de-

III. Občni zbor Zveze prosi, naj se vlada in Narodna skupščina energično zavzameta za odpravo vseh teh nedostatkov, ker bi to služilo politični in gospodarski konsolidaciji v notranjosti in povečanju kredita na zunaj. To bi bil apel na merodajne kroge.

Pot organizacije pa je, da sama pobija zlo partizanstva, zarade, korupcije, nekvalificiranega uradništva, dvojne garniture uradništva in dvojne mentalitete uradništva, ki jo mora skušati sama odpraviti s tem, da utrjuje skupno organizacijo vseh strok državnega nameščenstva ter z njo prodre v vzhodne in južne kraje naše države.

Vsi, ki smo organizirani v Zvezi državnih nameščenecv za Slovenijo se moramo zavedati, da je to veliko naše poslanstvo in naša rešitev v bodočnosti.

V prvem letu je Zveza državnih nameščenecv organizirala vse stroke državnih nameščenecv in skupni organizaciji, v drugem letu naj poglobi stanovsko zavest za skupne naloge in skupne cilje vseh strok državnih nameščenecv ter skuša prodreti s svojo organizacijo v južne pokrajine in utrditi centralo Čin. Saveza, v tretjem letu bo lahko že zmagovala in zmogala.

V boju je treba žrtev in vztrajnost!

lalo težkoče. Tov. Rožnikova ugovarja in navaja, da dekleta rada prinašajo ona živila, ki jih imajo doma, drugo pa doplačujejo, težje pa je rešiti vprašanje primerne prostora. Tov. Rupnikova: Hvaležnost učenk dokazuje potrebo. Tov. Marinkova: Dekleta tožijo, da matere ne dajo kuhinje iz rok, temveč jih raje zaposlajo pri delu izven hiše. Zato je taka šola, kjer se lahko dekleta večbajo v vsakem gospodinskem poslu, prepo-trebna. Poseben pomen bi imela ta šola še za revna dekleta, ki morajo čimprej po služku in nimajo doma prilike se česa naučiti. Tov. Bregantova opisuje, kako je urejen njen tečaj, ki se ga udeležuje 16 deklet. Za inventar, drva in živila skrbe dekleta sama, pri pouku ji pomagata dva tovariša in bližnji zdravnik. Prireja poučne izlete, kakor na kmetsko šolo v St. Jurju ob južni žel. Pri sestavi jedilnika upošteva primernost hrane za otroka, bolnika, težaka in starčka. Omenja vzgojni pomen šole. Tov. Pleveljeva trdi, da je mogoče prirediti tak tečaj na vsaki šoli. V njenem službenem kraju se vrši tak tečaj v navadni kmetski hiši. Glavni pogoj za uspevanje šole je zaupanje ljudstva do učiteljice. Tov. referent in tov. poverjenik ugotavljata soglasje v tem pogledu, da je gospodinsko nadaljevalna šola nujno potrebna, mogoča tudi v neugodnih razmerah in da spada v področje osnovnošolskega učiteljstva, ki tega šolstva pod nobenim pogojem ne more dati iz rok. Hočemo biti ljudski vzgojitelji in tudi zrelejši mladini posvečati svojo skrb.

Ureditev gospodinsko nadaljevalnih šol.

ad 2. Tov. Fr. Zemljanova opisuje, kako je v Bohinjski Bistrici pred vojno za učence drugega letnika ponavljalne šole upeljala gospodinski pouk, in sicer od 8.—11. ure teoretičnega, od 11.—5. oziroma 6. ure poldne pa praktičnega. Ob nedeljah pa je imela pouk za matere in odrasla dekleta. Učni načrt je odobrilo ministrstvo in nakazalo znatno podporo. Občina in ljudstvo jo je v vsakem oziru podpiralo in učni uspehi so bili jako zadovoljivi. Tov. poverjenik konstatira, da je tov. Zemljanova preobrazila ponavljalno šolo v gospodinsko šolo, opozarja pa, da gre v našem primeru za gospodinski pouk starejših, šoli odraslih deklet. Tov. Odlasekova omenja, da je tud: ona leta 1909. preuredila ponavljalno šolo v gospodinsko šolo in to pri Sv. Jakobu ob Savi. Tov. Mihelič: »Da je bila gospodinska šola tov. Zemljanove res vzorna, dokazuje dejstvo, da me je tedanji deželni odbor naprosil, naj ustanovim enako tudi na svoji šoli v Predvoru pri Kranju. Vojna je preprečila izvedbo. Tov. Mencin pozivlja tovarišice, ki že imajo svoje izkušnje, naj se izjavijo glede starostne dobe deklet za gospodinsko nadaljevalno šolo. Opozarja hkrati na sosedno Štajersko, kjer sprejemajo dekleta šele s 17. starostnim letom v to šolo. Tov. Fr. Zemljanova pripominja, da imajo tud: mlajša dekleta smisel za gospodinjstvo. Tov. Rakova pripoveduje, da vodi v Mostah dva tečaja, enega za mlajša, enega za starejša dekleta. Zanimanje je pri starejših neprimerno večje kot pri mlajših, zato se izjavlja za sprejemanje starejših deklet, zlasti danes, ko je toliko deklet v zrelejši starosti, ki niso bile deležne

gospodinskega pouka; pozneje lahko pridejo na vrsto tudi mlajša. Zdi se ji umestno, da bi trajala ta šola tri leta, ker je učni čas v enoletnem tečaju vsekako prekratek. Tov. Rupnikova se izjavlja za starostno dobo od 16. leta dalje, ker so se dekleta ob koncu obveznega obiska nekako naveličale šole, pozneje pa so jim zanimanje zopet vzbudi. Tov. poverjenik opozarja, da je to mnenje prevladovalo tudi na anketi za kmetsko nadaljevalno šolstvo. Psihološki razlogi govoriyo za tak interval med obiskom osnovne in nadaljevalne šole. Najprimernejša starost za obisk nadaljevalne šole se mu zdi doba od 17. do 20. leta. Tov. Mencin: Naš ideal ni enoletna gospodinska nadaljevalna šola, a za prehodno dobo je kot splošen tip skoro edino možno, ker bo osnovnošolska učiteljica s poukom na njej itak dovolj obremenjena. Tudi mora biti število učenk zelo omejeno, bolj kot na kmetsko nadaljevalni šoli in bi zato pri dvoletni šoli ne prišla vsa dekleta na vrsto. Kadar bo s spremembo zakona omogočeno tlekat od dosedanjega učnega časa na osnovni šoli uporabljati za pouk na nadaljevalni šoli, bo možno tudi učno dobo na tej podaljšati. Glede števila učenk na nadaljevalni šoli velja na Štajerskem 10 kot maksimalno za eno učiteljico, 16 pa za šolo, kjer poučuje poleg glavne učiteljice še pomožna. Tov. Pleškova: V svojem referatu sem povdarjala, da je za dve učiteljici maksimum 16 deklet, ker je treba vsako delo stalno nadzirati. Ne gre za število, ampak za to, da se vsaka učenka res nekaj nauči. Tov. Bregantova: V svoj tečaj sem sprejela 16 deklet, ker mi je pomagala tovarišica. Ko pa je bila ta nenadoma prestavljena, sem stavila predlog, da bi moj tečaj prevzel izobrazevalni krožek v svoje okrilje in bi mi prišle tovarišice pomagat. Žal se ni nobena odzvala. (Dalje prih.)

Osnovne in meščanske šole na Češkem.

Izvirno poročilo »Učiteljskemu Tovarišu«. (Napisal E. Lippert.) (Konec.)

Da dobe vse narodne manjšine svojemu številu primerno število šol, je češki parlament rešil to vprašanje z zakonom od 3. aprila 1919 in z zakonsko novelo od 9. aprila 1920. Po teh zakonih ustanavlja in vzdržuje država osnovne in meščanske manjšinske šole tam, kjer so dani splošni pogoji. Osnovna manjšinska šola se sme ustanoviti tudi če ni doseženo število 40 šoloobveznih otrok, meščanska pa če izkazuje šolska občina 400 šoloobveznih otrok.

Na osnovnih in meščanskih šolah se smejo nameščati učitelji kakor tudi učiteljice in to tako, da je polovica učiteljskih mest na šoli oddanih učiteljem, polovica pa učiteljicam. Le liho število učiteljskih mest dobe lahko učitelji. Upraviteljska mesta na deških osnovnih in ravnateljska mesta na deških meščanskih šolah se podeljujejo moškim, na ženskih pa učiteljicam. Pri oddaji učiteljskih služb se upošteva: 1. število službenih let v šolski službi od zrelostnega izpita dalje; 2. službena kvalifikacija; 3. rodbinske razmere, težave prejšnjega službenega mesta in zdravstveno stanje prosilca. Pri enakih pogojih imajo prednost invalidi in legionarji.

Dosedaj se učiteljstvo izobrazuje na štiri-letnih učiteljskih, kamor sprejemajo 15-letne učence meščanskih in srednjih šol na podlagi sprejemnega izpita. Po štiri-letnih študijah in praksi na vadnici, delajo zrelostni izpiti, katerega izpričevalo jih opravičuje do učiteljskega časne službe, ki traja tri leta. Za absolvente srednjih šol so ustanovljeni na nekaterih učiteljskih enoletni tečaji, ki dopolnjujejo njihove pedagoške študije in jih usposobijo za šolsko prakso. Absolventi teh tečajev delajo potem samo dopolnilni zrelostni izpiti.

Po dveh letih delajo začasni učitelji usposobljenostne izpite, da imajo pravico do stalne nastavitve. Za stalno nameščenje na meščanskih šolah je potreben poseben usposobljenostni izpit za stroke meščanskih šol, ki se ga polaga po tretjem službenem letu ali kasneje. Na meščanskih šolah so sledeče stroke: I. jezikovno-historična, II. prirodopisna in III. matematično-tehnična. Ker se je število meščanskih šol po prevratu silno pomnožilo, je nastalo veliko pomanjkanje strokovno usposobljenega učiteljstva, tako da je bilo treba nad eno četrtno službenih mest zasesti za neizprašanimi učitelji. Ministrstvo je, radi povečanja števila izprašanega učiteljstva dovolilo polaganje izpita v dveh terminih v razdalji poldrugesa leta.

Sedaj se vrši proučevanje reforme učiteljske izobrazbe. Ministrstvo šolstva in narodne prosvete je pripravilo že načrt zakona, po katerem naj se dosedanja učiteljska zamenjajo z učiteljskimi akademijami z enolet-

nim tečajem za učitelje osnovnih šol in z dvo-
letnim za učitelje meščanskih šol. V učiteljsko akademijo bi se sprejemali samo absolventi srednjih šol z maturitetnim izpričevalom.

Glasom zadnje statistike iz leta 1926. je bilo v Českoslovaški republiki:

1. Českosloven. osnov. šol	9.419	z 992.901 učenci in 22.793 učitelji,
2. rusin. osnov.	1.256	z 233.187 " " 6.980 "
3. nemških osnov.	484	z 82.854 " " 760 "
4. mešč. osnov.	11	z 2.038 " " 71 "
5. nemških osnov.	3.287	z 295.551 " " 7.996 "
6. mešč. osnov.	433	z 66.965 " " 2.114 "
7. madžarskih osnov.	794	z 91.367 " " 1.397 "
8. mešč. osnov.	17	z 2.235 " " 72 "
9. poljskih osnov.	87	z 10.407 " " 274 "
10. mešč. osnov.	8	z 1.416 " " 47 "
11. rumunskih osnov.	296	z 296 " " 4 "
12. hebrejskih osnov.	9	z 613 " " 15 "
13. kombiniranih	76	z 19.834 " " 351 "
14. mešč.	11	z 4.174 " " 134 "

Skupaj osnov. šol 14.158 z 1.408.823 učenci in 33.560 učitelji.

Od 33.560 osnovnošolskih učiteljev je bilo 11.291 učiteljic in od 9327 učiteljev meščanskih šol je bilo 2895 učiteljic.

Otroških vrtcev je bilo:

1. Českosloven. 914	z 59.867 otroci, 1.641 vrtničar in 444 pom. os.
2. ruskih	21 z 1.768 " " 23 " 21 " "
3. nemških	568 z 31.005 " " 1.092 " 160 " "
4. meščanskih	31 z 3.104 " " 37 " 24 " "
5. poljskih	30 z 1.614 " " 44 " 20 " "
6. drugih in kombin.	20 z 1.776 " " 24 " 16 " "

Skupaj 1.584 z 99.134 otroci, 2.861 vrtničar in 685 pom. os.

Anketa šolskih upraviteljev poverjeništvu UJU iz mariborske oblasti.

Velika udeležba s strani šolskih upraviteljev. — Resno delo učiteljstva za dvig šole in prosvete. — Ustanovitev šolsko-upravnega odseka poverjeništvu UJU v Mariboru.

V soboto 7. jan. t. l. je sklicalo poverjeništvu UJU anketo šolskih upraviteljev iz mariborske oblasti, v svrhu razprave o šolsko upravnih vprašanjih in v svrhu ustanovitve šolsko-upravnega odseka pov. UJU v Mariboru.

Ankete se je udeležilo nad 150 šol. upraviteljev in upraviteljic.

Razprave so bile stvarne in predlogi vsestranski. Iz vsega se je videlo, da namerava učiteljstvo redno samo izboljšati šolske razmere, in šolsko upravo. Šolsko-upravni odbor je dobil polno nalog, ki jih bo moral izvršiti v svrhu izboljšanja šolskih in preostalih razmer ter v zaščito stanovskih pravic in interesov.

Poverjenik Andrej Skulj je otvoril anketo s sledečimi besedami:

Poverjeništvu je eksekutiva želja in potreba svojega članstva v vseh potrebah, bodisi osebnih, kakor obče stanovskih. A ne samo to, njena naloga je zasledovati, delati in podpirati vse kjerkoli, kadar gre za dobrobit in razvoj našega šolstva in po njem obče narodove izobrazbe.

To svojo nalogo pa more vršiti tačno in pravilno le tedaj, če je v željah in potrebah članstva, kakor o položaju stanu in šole točno, hitro in nepristransko poučeno.

To pa je zopet le tedaj mogoče ako poverjeništvu podpira in z njim sodeluje čim večji krog intenzivnih, poštenih in pred vsem nesebičnih sodelavcev. Uspešno in popolno, tudi v vsakem oziru pravilneje, pa za organizacijo lažje bo naše delo, če se moremo z zaupanjem upreti na čim širšo bazo, na delovne skupine.

Ta misel je rodila razne odseke pri poverjeništvu, ki naj mu bodo opora pri težavnih organizacijskih, izobraževalnih in šolsko upravnih vprašanjih. Oprti na pošteno delo takih edinic moremo delo deliti in ustvarjati nekaj dobrega.

Poleg skrbi za nas samih in napredek naše organizacije stremimo za zdrav razvoj naše šole. da ji damo potrebne razmere med narodom, da uredimo njeno poslovno tako, da bo rodila zaželjene uspehe in si bo z nami vred priborila trdnih tal med narodom.

Žal pa, da pri vsem prizadevanju ne moremo prav naprej. Zdi se, da manjka v vsej naši upravi prave prevladnosti, pravega sistema, da je vse od danes do jutri. Razni odloki in uredbi, katerim ne moremo odrekati dobrega namena, ki pa so žal največkrat izdelane na brzo roko, ki se ne ozirajo na naše prilike, nam uvajajo novosti, ki niso v skladu z našimi prilikami. Pogostokrat ovirajo uspešno delo, povzročajo neorjontiranost v nas samih in vzbujajo nevoljo med narodom.

Ker pa je naša naloga delati v skladu s potrebami našega človeka, pomagati mu vsepovsod, delati za njegov napredek in zlasti za dober in zdrav razvoj narodovega šolstva, je naša dolžnost, da svetujemo in pomagamo upravi pri tem vevlačnem delu.

Iz teh vidikov se nam je zdelo potrebno ustanoviti pri poverjeništvu šolsko upravni odsek, ki naj prime za delo v vseh šolsko-upravnih vprašanjih.

V tem odseku naj delujejo pred vsem preiskušeni šolniki kakor so naši nadzorniki, upravitelji in

Kombinirane šole so one kjer so posamezni razredi posameznih narodnosti.

Opombe prelagatelja:

Navedeni članek nam prav nazorno kaže velik razmah šolstva v bratski češkoslovaški republiki po prevratu. Ta razmah je bil mogoč le, ker se vlada ni vsak mesec menjala, kjer je parlament delal in ustvarjal. Večina zakonov je delo znanega prosvetnega delavca Habermanna, ki je bil dolgo let prosvetni minister. V tem kratkem članku, za katerega moramo biti piscu iz vsega srca hvaležni, pa niso navedeni drugi podatki, ki bi nas seznanili z izvenšolskim prosvetnim delom med narodom. Zato prosimo tem potom pisca pričujočega članka, da nam ob prvi priliki napiše poseben članek o tem delu prosvetnega programa. Potem bo šele mogoča primera, ki bo za brate čeheslovaškega dobra. Potem bomo videli, kaj rodi delo in kaj rode brezplodne debate in nepotrebna prerekanja, katerih imamo mi 90% preveč.

V Trzinu, božični teden 1927.

Albin Lajovic.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Učiteljska Samopomoč.

Občni zbor je odklonil preustroj Samopomoči za bolniško pomoč. — Učiteljska Samopomoč ostane samo za pomoč ob smrti. — Poziv predsednika za osnivanje samostojnega bolniškega društva.

Dne 28. decembra 1927 se je vršil na II. mestni deški osnovni šoli v Ljubljani izredni občni zbor U. S. ob izredno lepi udeležbi (okrog 120 članov). Tov. Ivan Kocijančič je ob 10. uri otvoril občni zbor s pozdravom na navzoče člane, prosil za pravično in kritično presojo podanih poročil in predlogov iz odbora ter ugotovil sklepčnost po § 12. društvenih pravil. Izredni občni zbor je bil pravilno sklican v stanovskih glasilih.

Tov. Kocijančič je prečital načelnikovo poročilo za dobo od zadnjega občnega zbora v Celju dne 18. julija 1926 do 28. decembra 1927. (To poročilo priobčimo posebej!) Poročilo je bilo z odobravanjem sprejeto. Tov. Fr. Pristovšek je navedel nekaj podatkov iz računskega zaključka za leto 1926., povdaril, da se društveno knjigovodstvo vodi pravilno in predlagal absolutorij društvenemu upravniku, kar je bilo soglasno sprejeto.

Predlogi društvenega odbora so bili sledeči:

1. Društveni podpredsednik prof. A. Sič je govoril o podporah bolnim članom. Opisal je zgodovino tega vprašanja in stališče, kakršno zavzema on, oziroma društveni odbor. Omenjal je, da bi bile popore le posojilo, katero bi člani v daljši dobi vračali mesečno, pri predčasni smrti pa bi se odtegnilo od posmrtnine. — V debato je poseglo več tovarišev, ki so govorili skoro vsi proti podeljevanju takih podpor od U. S. ustanovi naj se v ta namen novo društvo (odbor), U. S. naj ostane taka kot je zdaj. Z veliko večino je bil sprejet predlog tov. Jan. Levca: Učit. Samopomoč ostani taka kakršna je, pravila naj se ne izpreminjajo.

2. Tov. Kocijančič je utemeljeval društveni predlog, da sme odbor sprejemati za društvene člane tudi bivše učitelje in profesorje, ki so prideleni raznim uradom podrejenim prosvetnemu ministertvu in to v poročju ljubljanskih in mariborske oblasti (n. pr. prosvetni oddelki velikih županov, narodno gledališče, državne knjižnice in muzeji itd.) in

3. predlog, da se društveni delokrog omeji na ljubljansko in mariborsko oblast v Sloveniji, društvo pa imenuje: »Društvo Učit. Samopomoč v Sloveniji za ljubljansko in mariborsko oblast«. Ker sedanja društvena pravila prav to povedo, zato za predloga pod 2. in 3. ni potrebna kaka izprememba pravil. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Od članov sta došla dva predloga:

1. Tov. Fr. Skulj je predlagal in utemeljeval predlog, da bi se člane, ki so 30 let plačevali članski prispevek, oprostil nadaljnjega plačevanja. Predlog je bil z večino glasov odklonjen.

2. Tov. A. Prevč je nasvetovala (pismeno), da bi U. S. sprejemala za člane tudi nad 45 let stare priglasence. Predlog je bil soglasno odklonjen.

Splošne vesti.

— Mladinska Matica; priporočitev vsem šolam in učiteljstvu. Veliki župan ljubljanske oblasti je izdal pod P. br. 10.719 dne 30. decembra 1927 vsem šraskim poglavarjem in mestnemu šolskemu svetu v Ljubljani sledeči odlok: Jako me veseli, da je zasnovo poverjeništvu UJU v Ljubljani Mladinsko Matico, ki ima namen izdajati mladinske spise ter s tem izpopolnjevati dobro mladinsko književnost. Vabim vse učiteljstvo, da to kulturno ustanovo podpira in stremi za tem, da se Mladinska Matica povsod do višine ki bo v čast narodu in učiteljstvu.

— Razpis nagrad. »Mladinska Matica« bo v šolskem letu 1927/28. izdala tri knjige za mladino v starosti šolske obveznosti. Za tri najboljše spise, ki se bodo objavili v »Koledarčku«, se razpisujejo sledeče nagrade:

- I. nagrada v znesku 500 Din
- II. » » » 400 »
- III. » » » 300 »

Spisi so lahko pripovedne ali realne vsebine. Želeti pa je, da so čim krajši. »Mladinska

Na mesto umrlega člana šolskega ravnatelja Fr. Črnagoja je izredni občni zbor izvolil za pregledovalca računov tov. Vendelina Sadarja iz Ljubljane, ki je izvolitev sprejel.

Pri slučajnostih je tov. Vend. Sadar opozoril navzoče zborovalce na »Društvo za narodno zdravje s sedežem v Ljubljani«, ki s predavanji, izleti, poukom, z društvenim listom »Zdravje« skrbi v resnici za zdravje slovenskega naroda. Članarina je nizka — 1 Din mesečno. Tov. L. Perko je izrekel društvenemu upravniku Iv. Kocijančiču za vestno vodstvo U. S. zahvalo, kar so prisotni zborovalci z odobravanjem vzeli na znanje.

Ker se ni nihče oglasil k besedi, se tov. Kocijančič zahvali vsem zborovalcem za udeležbo, članom-debaterjem za živahne debate, poslane nasvete in sprejete sklepe, prosi vse navzoče, da širijo med učiteljstvom smisel za U. S., želi vsem članom: Srečno in veselo novo leto 1928.! ter zaključi skoro 2 uri trajajoči izredni občni zbor.

Iv. K.

POZIV.

Na zadnjem izrednem občnem zboru Učit. Samopomoči o Božiču 1927. v Ljubljani se je razpravljalo o podporah za bolne društvene člane. Nastala je daljša debata, v kateri so vsi govorniki povdarjali veliko potrebo takih podpor, opozarjali na to, da je v današnjih časih nujna zahteva, da se pride do pozitivnega zaključka, a zagovarjali mnenje, da bi U. S. ne mogla služiti dvem različnim namenom: po smrti dajati posmrtnine v življenju pa nakazovati podpore v boleznih. Želijo, da se ustanovi poseben odbor, oziroma društvo, ki bi imelo namen: ustanoviti bolniški fond in nakazovati denarne podpore bolnim tovarišem (icam). Teh misli so bili zborovalci, ki so odborov predlog (nasvet), »da bi U. S. izdajala podpore bolnim članom« skoro soglasno odklonili.

Misel o bolniških podporah ni nova. Po prevratu (od leta 1920. dalje) so v tem smislu pisali, govorili in stavili razne predloge mnogi tovariši na občnih zbiorih U. S., na pokrajinskih skupščinah UJU — poverjeništvu Ljubljana, o tem so razpravljali zdravniki (dr. N. z Golnika) prav mnogo je pa razmišljal o tem odbor U. S. Povoljinega zaključka se nimamo. Vsa zadeva se mi zdi tako važna in obenem nujna, da bi morali vsi tovariši (ice), zlasti ti tisti, ki so bili sami v boleznih in potrebi, a podpore niso dobili nikjer, razmišljati: Kako pridemo do prepotrebne bolniškega fonda, kdo naj ga ustanovi, kdo upravlja, kako in komu se razdeljujejo podpore itd. Kratke načrte in utemeljevanje bo rad priobčeval »Učiteljski Tovariš«. Vabim vse dobro misleče tovariše in tovarišice, ki se zanimajo za to zadevo (zanimati bi se moral vsakdo, saj bo vsakemu v korist!), da se poglobe v razmišljanja in nato objavijo svoja mnenja.

Ivan Kocijančič.

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt
kmetijske delovne šole.

(Dalje.)

Recitacije: Preproste pesmice o kmetiskem delu in življenju, o praznikih, naravi in letnih časih.

3. Petje in telovadba.

Petje: Vaje v ritmu; posnemanje glasov v naravi; posnemanje petja in godbe izven šole; lahki napravi otroških pesmic. Ritm se navadi s korakanjem po godbi, s korakanjem brez godbe in štetjem. Napravi naj bodo lahki, melodični, nežni in ritmični. Petje naj spremlja delo, korakanje, gledališke in telovadbe igre.

Rajanje: Petje, spremljano z rajanjem; dramatično rajanje, spremljano z godbo.

Telovadba: Dihalne vaje vsak dan; igre z barvanimi žogami; igre z obroči; iskanje sovražnika v gozdu, ob potoku, za gričem; potovanje po gozdu; orijentacija v go-

zdu po stezah, drevesih in straneh neba; tekme v tekanju, skakanju v dolžino, skakanju v širino, rokoborbi in lučanju kamna; vrsta in red; korakanje v navadnem, počasnem in hitrem tempu, v teku, ropotoma in po prstih; gibanje rok in nog, trupa in glave; dviganje ročk; pri igrah in korakanju naj otroci posejijo ali štejejo.

4. Risanje in ročna dela.

Poznavanje barv: Polaganje cvetic poleg cvetic iste barve.

Okraski s cveticami: Šopki z eno barvo, z dvema barvama, tremi, štirimi barvami, najprej brez zelene, potem z zeleno barvo; polaganje samih cvetov v vodoravni, navpični, poševni vrsti in v loku z eno barvo, v dveh vrstah z dvema barvama, v treh vrstah s tremi barvami, v štirih vrstah s štirimi barvami; razne sestave po otrokovem okusu; prerasavanje teh okrasov z barvniki in barvami v obliki velikih pik.

Geometrijski liki: Polaganje geometrijskih likov iz lepene na like, ki so narisani na belem papirju; polaganje paličic v geometrijske like; izrezavanje in lepljenje likov iz barvanega papirja; prerasavanje teh likov; pobarvanje likov z barvniki ali barvami; prevlečje z barvami okvir okrog risarskega papirja.

Risanje predmetov: Predmeti v trgovini, doma, na polju, v gozdu, hiša, cerkev, hribi, solnce, pridelki, živali, ljudje, ljudje pri delu in gibanju, predmeti v raznih legah, predmeti v skupini, prizori, ilustracije prizorov in pravljic. Rišejo, kar jih najbolj zanima. Najbolje je, da narišejo od začetka le po en predmet, šele pozneje naj se lotijo tudi skupin. Predmeti, ki imajo geometrični obliko, naj se primerjajo z geometričnimi liki. Rišejo najprej po spominu; nato primerjajo risbo s predmetom; potem predmet še enkrat narišejo. Otroci naj se opozarjajo na barvo, obliko, razmerje in oddaljenost predmetov. Risanje v I. razredu ima namen, da dá otroku pogum in veselje do risanja in da ga prisili opazovati predmete in prizore. Z dovoljiti se je treba z vsakim uspehom.

Vaje v risanju črt: Vodoravne, navpične, poševne, vzporedne in nevzporedne črte, loki, krog, elipsa, jajčasta črta.

Zemljevidno škiciranje: Česta, drevesa, hiše, trgovina, šola, cerkev, župnišče, pošta, travniki, njive, potok.

Za vajo naj rabijo tablice, za poskušnjo in škiciranje ovojni papir, za prave risbe pa risarski papir. Risbe naj spravljajo v ovitke iz ovojnega papirja ali v mape.

Izrezavanje in lepljenje: Izrezavanje kvadratkov iz barvanega papirja

v eni ali več barvah; zlaganje kvadratkov v okrase; nalepljenje okraske; veriga iz ene ali več barv; hruska, jabolko, limona, pomaranča, listi, vejica, drevo, plot, vrt, zastavica, okvir, cvetlica.

Pojčvanje paličic: Predmeti z geometričnimi oblikami; okraske.

Modeliranje iz gline: Lonci, posoda, opeka, predmeti iz kmetijstva; predmeti, ki imajo obliko prizme, piramide, valja, stožca ali krogle; ljudje; živali.

Pokrajina iz peska: Doline, hribi, reke, potoki, ceste, luže, gozdovi, vasi. Podobna naj bo domači pokrajini.

Grajenje: Stavbe iz gline, kamenja, lesenih dečic in kock, opek, paličic. V sobah so ljudje, postelje, mize, stoli, omare.

Leseni izdelki: Leseno orodje kot igrača.

Igranje z Matadorjem.

Pletenje: Vrvica iz slame, trave, rafije, traku, vrvice.

Ženske ročno delo: Pentlje, vaja s kvačko; polaganje volne k volni iste barve obodi z barvano volno na blago v obliki preprostih okrasov. Z okraske naj obšivajo prtiče, podstavke, pogrnjlnja.

(Dalje prihodnjič.)

„Raduje se življenje nam, saj Radion pere sam!“

RAZUMNA
MICA

Razumna Mica uživa svoje življenje. Ne muči se z žehtanjem ali krtačenjem, za njo dela Radion. Radion sam? Ja!

Perite tako:

»Raztopite Radion v mrzli vodi, denite poprej namočeno perilo v to raztopino, kuhajte 20 minut, nato pa izplahnite!«

Perilo je čisto in snežno belo! Drgniti in krtačiti je nepotrebno, ker perilu in rokam samo škodi in — se postane mogoče lepši od tega?

Varuje perilo!

morajo potovati čisto zelo daleč. Zavzel se je tudi za poročene učiteljice in povdarjal, da bi se moralo tudi v fin. zakonu poznati načelo: enake dolžnosti, enake pravice. — Pomočnik prosvetnega ministra je obljubil šolnino znižati na 5 Din. Povdarjal potrebo večje pažnje za šolsko nadzorovanje — a to se bode uredilo šele s šolskim zakonom. Pri- znal je potrebo ureditve vprašanja poročenih učiteljic in obljubil za svojo osebo, da bode vedno pristal na to, da se to vprašanje reši tako, kot želijo učiteljice same. Glede znižanja službene dobe na 32 let bi bilo potrebno prepričati parlament, da je delo v šoli težje od dela v pisarni. Glede povrnitve potnih stroškov onim, ki gredo na svoje prvo službeno mesto, je g. pomočnik obljubil, da se bode skušalo to vprašanje rešiti ugodno.

— **Proslave, pouka prosti dnevi, imenovanja in nameščanja.** Dopis: Ker v zadnjem času prinašajo le politični časopisi notice za razne proslave, spremembe pouka prostih dni, imenovanja in nameščanja učnih oseb i. dr., nasprotno temu pa se šolska upraviteljstva tako pozno uradno obveščajo, da ni možno takoj ukreniti tako, kakor zahteva naredba, ki se zaporedoma vsako leto menja, se pojavljajo pomisleki, katerim naj da višja šolska oblast pojasnila, je li to merodajno za končno odločitev kar prinašajo politični časopisi, ali se mora vsikdar počakati uradnega obvestila nadrejene šolske oblasti. — Čas bi bil po desetih letih ujedinenja, da se vsaj do desetletnice naše kraljevine potrudimo uvesti že enkrat urejene razmere v šolsko upravo.

— **Tovarišice mariborske oblasti!** Odsek za nadaljevalno šolstvo namerava prirediti enako anketo, kot se je vršila 28. decembra v Ljubljani, tudi v mariborski oblasti. Tovarišice, ki se zanimате za gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo, javite nam po dopisnici, kje želite, da se anketa vrši, ali v Celju ali v Mariboru.

— **oio Vse tovariše in tovarišice,** ki so dobili prvo brošuro v razdelitev, prosimo, da nam nakažejo inkasirane zneske po priloženih položnicah z označko »brošure«. Kdor brošur še ni razdelil, je naprošen, da to podviza in račun poravnava, ker pripravlja poverjenišvo drugi zvezek svoje izobraževalne knjižnice.

— **Uporabljanje šolskih prostorov za izvenšolske namene.** Oblastni šolski odbor v Ljubljani je izdal okrožnico, ki odreja, da se smejo šolski prostori uporabljati prvenstveno le za šolske svrhe. Šele takrat, ko je šoli popolnoma ustreženo, sme krajevni šolski odbor dovoliti, da se uporabljajo šolski prostori do preklica v druge svrhe, a le take, ki ne motijo pouka. — Glede uporabljanja šolskih prostorov za prosvetno delovanje z ozirom na odlok ministrstva, o katerem smo že pisali, pripominjam, da je za vsako uporabo šolskih prostorov za izvenšolske namene treba zaprositi krajevni šolski odbor kot gospodarja, ki izda tako dovoljenje na podlagi sejnega sklepa.

— **† Lenčki Vauhnikovi v slovo.** Gola ironija je včasih življenje: čaka, neizprosno, stoji ob človeku, dokler pada v njegovo srce bridkost za bridkostjo; ko pa za temno dobo trpljenja veselo posije v srce prvi žarek lepše bodočnosti, se okrene od njega in pusti, da umrje pred pragom svoje sreče, sredi najlepše mladosti. Težko smo občutili to ironijo vsi, ki smo Te poznali in ljubili, ko smo izvedeli, da si tako nenadoma odšla od nas. Saj še sama nisi vedela, kako nevarno si bolna in šele v zadnjem hipu, ko je bilo že prepozno, so te poslali v bolnico. Nisem slutila, da boš morala umreti, toliko jih živi leta in leta z bolnimi ledvicami. Ti pa si naenkrat obmolknila. Čakala sem, da mi poročáš, da je že mnogo boljše, pa sem dočakala le žalostne vesti, da si umrla. — Sv. Jakob v Slov. goricah! In na hribčku Tvoj dom, kjer si nas čakala vsa bela in pokojna, da pride-mo in se poslovimo! Ob grobu so Ti mnogi

govorili v slovo Iz Spodnje Polskave Ti je poslala deca pozdrave in udanost svojih otroških src, ki si jim bila tako dobra prijateljica in si jim tolikokrat pripravila veselje z domisleki, za katere mnogi nimajo ne srca, ne volje. Miklavža si jim poskrbela in božično drevesce si jim prižgala in vedno Ti bodo hvaležni. Še Tvoja deca z meščanske šole iz Slov. Bistrice je prihitela in tovariši iz tega Tvojega zadnjega službenega kraja so se poslavljali ob grobu od Tebe, in Sokol in dramsko društvo, vsem, vsem si prerano odšla. Pa bo dobila Tvoja deca novo prijateljico in tovariši novo tovarišico in Sokol in dramsko društvo Te bodo prebo-leli, le mi, ki smo ljubili Tvojo globoko dušo, bomo ostali do konca siromašni brez Tebe.

— **Državna skrb za rokotvorni pouk.** Čimveč prijatelj si pridobi rokotvorni pouk, temveč bo prinesel blagoslova prebivalstvu. Naj ne omagujejo njegovi najboljši pospeševalci, učitelji, naj se vedno le zanimajo zanj. Gre sicer počasi naprej, pa ide vendar. Mi smo seveda na tem polju še daleč za Švedi, Norvežani in Francozi, da še daleč za Švicarji, Nemci in Avstrijci, a le čvrsto naprej in ne bode pretežko, da še dohitimo vsaj deloma te države, ako si predočimo izkustva, ki so jih preživele te dežele. — Na Francoskem so upeljali v šolah obligatno rokotvorni pouk v letu 1882. Tu smo za Francijo tedaj daleč nazaj. Na Norveškem imajo pa že na srednjih šolah ta pouk 30 let. To bi bilo pri nas tudi na mestu. Kakor ima že skoraj vsaka šola svojo telovadnico, tako bi naj imela tudi svojo delavnico za rokotvorni pouk. Učitelji naj bi ne bili prisiljeni, da si priuče potrebno za ta pouk šele v poznejših letih, temveč naj bi imeli priložnost te znanosti si pridobiti že na učiteljskih. Pouk v rokotvorni vedi naj bode na učiteljskih obligaten. Na ta način si pridobi učiteljski v štirih letih lahko ta predmet boljše, ko pozneje, ko se mora za to premagovati. V tem slučaju mu tudi ne bode trebalo žrtvovati za tečaj velikega počitnice, katere lahko boljše porabi. Po drugi strani pride rokotvorni pouk, posebno mizarski, bodočemu učitelju pri risanju na pomoč, ker si pridobi učiteljski več spretnosti, kakor če samo riše. Celo neki tehnik, ki si je prisvojil rokotvorni pouk v nekem tečaju, se je izrazil, da je svoje risbe bolj sigurno izdeloval. Naj bi eno naših učiteljskih začelo s tako delavnico za rokotvorni pouk in verujem, da bi sledile druge v celi državi z obligatnim poukom učiteljskih. Mislim, da bodo spoznali vsi prijatelji rokotvornega pouka vrednost tega pouka ter tako pridobili še nove prijatelje. — **A. Porekar** alias B. R. N. — K dopisu pripominjam, da je na učiteljsko že uveden rokotvorni pouk, z dopisom se pa strinjamo le v toliko, kolikor pomaga rokotvorni pouk pospešiti prehod reforme osnovne šole iz šole učilnice v delovno šolo. — **Uredništvo.**

— **Vzorna društvena poročila** so šele sedaj pričela pošiljati okrajna društva, a ne še vsa. Iz nepopolnih poročil ni mogoče sestavljati statistike, zato naj se tajniki točno ravnajo po navodilih okrožnice št. 289. Nepopolna poročila bo poverjenišvo vračalo. Opozarjamo na poročila Svetolenartskega. Savinjskega in drugih društev v današnji številki ki odgovarjajo navodilom za zborovanja društev.

— **Objavljanje napredovanj v »Učiteljskem Tovarišu«.** Nekateri tovariši so se obrnili na uredništvo, zakaj nismo prinesli njihovih napredovanj v listu. V zadnjem času res nismo mogli prinesiti vseh napredovanj, ker je bila posebno velika težkoča s prostostrom v listu. Ker so medtem prizadeti prejeli že dekrete o napredovanju, je pač brezpredmetno, da bi ta napredovanja še objavljali. Objave imajo edini pomen v tem, da čimprej zvedo prizadeti o rešitvi njihovih napredovanj. Drugo je pri imenovanjih. Iz prostora njih razlogov so izostala tudi poročila o njihovih usposobljenostnih izpitih v mariborski

oblasti. Nujna potreba kaže, da bo treba listu obseg razširiti, če hočemo, da bo lahko ustrezal vsestranskim zahtevam.

— **Naročite se na »Naš Glas«.** Okrajna društva in učiteljsvo posameznih šol pozivamo, da se vsaj skupno naroče na »Naš Glas«, glasilo Zveze državnih nameščencev, katere člani smo. Naročnina je nizka in lahko zlože učitelji vsake šole skupno naročnino, da bodo imeli vsaj po en izvod na šoli.

— **V dvoletno vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru** se sprejmejo 25. februarja 1928 praktiki (vajenci). Pogoji: starost najmanj 16 let, dovršena najmanj osnovna šola z dobrim uspehom, telesna sposobnost. Prednost imajo kmečki sinovi, ki ostanejo pozneje doma.

— **Gospodinjstva šola v Šmihelu pri Novem mestu** razpisuje poletni gospodinjstvi tečaj, ki se bo vršil od 15. marca do 15. avgusta 1928. V tečaj se sprejmejo notranje in zunanje gojenke. Prošnje za sprejem je vložiti najpozneje do 15. februarja t. l. pri vodstvu gospodinjstve šole v Šmihelu, p. Novo mesto, kjer se dobijo tudi vsa potrebna pojasnila. Prošnji, ki je kolka prosta, se priloži krstni list in zadnje šolsko izpričevalo.

— **LI. glavnu skupštino i svečanu sjednitsu Hrv. pedagoško-književnoga zbora** će se održati u dvorani »Hrv. učiteljskoga doma« dne 15. januara 1928 u 9 sati prije podne. Upravni odbor Hrv. pedagoško-književnoga zbora u Zagrebu, dne 27. decembra 1927. — Predsjednik: Dr. Sigismund Cajkovic. Tajnik: Josip Skavić.

— **Kristalni slapovi.** Slobodan Živojinović. Ilustriral Albin Čebular. Za Novo leto je izšla lepa zbirka pesmi, katere se vrste v vedno globokejših tonih, zdaj zasijejo kakor biseri, pa se zopet skloni nad nje črna žalost. So življenje mladega življenja, globoko lirčne in prepojene z najnežnejšimi dihi, v katerih začutiš mile pesmi srbskega pesnika. Knjiga je tiskana v latinici, jezik pa je srbski, kar naj bo v zblizanje, da ne čutimo meja, ampak je vse le ena, lepa, čista slovanska duša. Soneti so zvočni in bodo zašli v vsakega. Zbirko priporočamo vsem. Naroči se tudi lahko pri avtorju samemu: Slobodan Živojinović, Bojanci pri Vinici.

— **Opozarjamo tovariše(ice)** na inserat lekarne BAHOVEC, ki jo toplo priporočamo. — Enako naj se tovarišice in tovariši ozirajo pri nakupu in naročilih na tvrdke, ki inserirajo v »Učiteljskem Tovarišu«.

— **Skrb vsake gospodinje.** Otroci morajo v šolo, stanovanje treba da je v redu, jed tečna, a cela družina snažno in skrbno oblečena. Take in enake skrbi ima vsaka gospodinja. Ako jo torej rešimo vsaj skrbi za veliko žehto, smo ji storili mnogo. Čarobno sredstvo za pranje perila se imenuje »RADION«. Kupite še danes en zavitek, pa poizkusite!

— **Priporočilo.** Cenj. člane in šolska vodstva opozarjamo na današnji inserat tvrdke IGN. VOK, Ljubljana, katere ima splošno znano najboljšo šivalne stroje v zalogi po ugodnih cenah in plačilnih pogojih. Več v inseratu.

— **Opozarjamo na inserat tvrdke ROZMAN** in prosimo, da se p. n. učiteljsvo pri nakupu sklicuje na nj.

TVRDKA F. IN I. GORIČAR, LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 29

priporoča cenj. učiteljsvo perilo za gospode in dame, lastnega izdelka, vseh vrst damsko in otroško konfekcijo, razno manufakturno blago za obleke in perilo, trikotažo, pletenine in druge modne predmete. Pri večjem nakupu olajšani plačilni pogoji!

IV. SCHUMI — LJUBLJANA

Trgovina s kurivom. Vodstvo za preskrbo drv in premoga. Telefon št. 2951 Dolenjska cesta Telefon št. 2951 Javnim nameščencem na desetmesečne obroke.

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

OBČNI ZBOR ZVEZE DRŽAVNIH NAMEŠČENCEV ZA SLOVENIJO.

V nedeljo 8. t. m. se je vršil v novi dvorani hotela »Union« nad tri ure trajajoči občni zbor Zveze državnih nameščencev za Slovenijo. Občni zbor je bil razmeroma slabo obiskan. Mesto predsednika Zveze je zbor otvoril in vodil I. podpredsednik, upokojeni računski svetnik g. Fran Svetek. Povdaril je, da je velik organizatoričen uspeh pri sedanjih Zvezi pripisovati dobrim pravilom, ki jih je izdelal sreski poglavar g. dvorni svetnik dr. Jos. Ferjančič. Drugo veliko delo, ki je izvedeno v blagor vsega državnega nameščencevstva pod okriljem Zveze so predlogi za revizijo uradniškega zakona, ki jih je strokovnjsko uredil gosp. finančni tajnik dr. Stegenšek.

Tajniško poročilo.

Tajnik g. Joža Bekš je podal izčrpno poročilo o delovanju Zveze od 25. septembra lanskega leta, ko se je vršil izredni občni zbor, do konca leta. Zvezin odbor je posvečal največ pozornosti stalnosti državnih uradnikov, ureditvi službenih prejemkov na način, ki bo paraliziral draginjo, zagotoviti stanovanjske zaščite za državne nameščence, poglobliti organizacije državnih uradnikov in nje razširjenju na vse pokrajine. Zveza je posvečala vso pozornost novemu zakonskemu načrtu glede izpremembe uradniškega zaklona. Posebna komisija Zveze je izdala obširen elaborat za zboljšanje materialnega in socialnega položaja državnih uradnikov ter ga odposlala poslancem in drugim merodajnim faktorjem. Zainteresirane so bile tudi vse slovenske politične stranke.

Obširneje se je nato tajnik dotaknil vprašanja ureditve prejemkov državnih upokojencev. Ugotovil je, da je zelo krivično postopanje napram orožniškim upokojencem, ki prejemajo pokojnino v višini 270 do 280 Din mesečno. Najbednejši med upokojenci pa so provizionisti bivši delavci in delavke tobačne tovarne, ki prejemajo po 35-letnem težkem delu mesečno 207-50 Din pokojnine. Tajnik je nato poročal o ustanovitvi novega pokojninskega fonda in o stanovanjskem vprašanju. Omenjajoč nato brezplačno lečenje državnih uradnikov po oblastnih bolnicah, akcijo za gradnjo »Uradniškega doma« v Ljubljani, regulacijo sodniških plač in reorganizacijo Zveze. Prihodnji odbor naj bi v zvezi z drugimi organizacijami pričel akcijo, da se odpravijo odušne cene najskromnejših življenjskih potrebščin. Ostro je žigosal korupcijo, ki se uvaža v Beogradu podгот takozvanega »Prosvetnega biroja«, ki vodi proti plačilu razne intervencije pri ministrih v prid uradništva.

Podrobno poročilo bo objavljeno v »Našem Glasu«, glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo, ki ga priporočamo v skupno naročitev učiteljsvo posameznih šol in okrajnim društvom.

Stanje Zveze.

Blagajnik g. Ignacij Rus je podal pregledno poročilo o materialnem stanju Zveze. Omenil je med drugim, da je v Zvezi več njenih 30 organizacij s 7410 člani, izključena je bila le ena organizacija v Mariboru. V imenu revizorjev je predlagal g. Fran Rostan absolutorij staremu odboru.

Debata.

Sledila je zanimiva, mestoma zelo živahna debata. G. Martinšek je v imenu poštarijev grajal slabo udeležbo od strani ljubljanskega uradništva in ugotovil, da mnoge organizacije sploh niso poslane svojih delegatov na občni zbor. Zahteval je obvezno organiziranje vseh uradnikov. Kritiziral je postopanje Glavnega Saveza, ki niti ne od-

govarja Zvezi na dopise in razne važne zadeve. Glavni Savez ni poskrbel niti za potrebne reorganizacije državnih nameščen, niti ni organiziral uradništva po drugih pokrajinah, zlasti ne v Črni gori, v Južni Srbiji in v Makedoniji.

Delegat g. dr. Stegenšek je pojasnjeval razmere v Glavnem Savezu v Beogradu na glasujoč, da Savez nima niti društvenega kladala in da je Savezni tajnik s delom preobremenjen. Pokrajinske organizacije bi pa morale tudi redno plačevati prispevke, ne plačuje pa izven Slovenije redno nobena pokrajinska Zveza. Občni zbor je nato sprejel njegove štiri predloge glede poglobitve organizacije in plačevanja prispevkov Savezu.

Delegat krške okrožne skupine je med splošno napetostjo opozoril na veliko nevarnost znižanja osebnih draginjskih doliad. Prejel je privatne informacije iz Beograda, da namerava finančni minister s 1. aprilom letos, ko stopi v veljavo nov državni proračun, odtegniti 15% osebnih draginjskih doklad. Tajnik g. Bekš je k temu pripomnil, da Zveza oficijelno o tem še ni obveščena.

Upravnik »Našega Glasca« g. Petrovič je podal sliko stanja lista.

Predsednik poštne organizacije g. Čampa je stavil predlog, da naj prihodnji odbor stavi na prihodnjem občnem zboru predlog o obvezni naročnini »Našega Glasca« za vse one včlanjene organizacije, ki nimajo svojih organizacijskih glasil.

Ker je bil stavljen predlog o zvišanju članarine je tov. Dimnik predlagal, da je take predloge dati prej pravočasno vsem včlanjenim organizacijam v izjavo preden občni zbor zviša članarino.

Ostala je dosedanja članarina. Zatem je podelil občni zbor absolutorij staremu odboru. Sprejeti so bili še nekateri drugi formalni predlogi, na kar je med včlanjenim odobravanjem vladni svetnik g. dr. Ogrin utemeljeval resolucije, ki jih prinašamo na uvodnem mestu današnjega lista ter je utemeljeval nevzdržne razmere, v katerih se nahaja državno uradništvo.

Volitve.

Izvoljena je bila nato sledeča lista: A. Odborniki: 1. Andrej Skulj, 2. Kuno Hočev, 3. Ludovik Primožič, 4. Joško Čampa, 5. Martin Gruden, 6. Ivan Zupanec, 7. dr. Jos. Ferjančič, 8. Narte Velikonja, 9. Ignacij Rus, 10. Lovro Kalašič, 11. Joža Bekš, 12. Milan Paternost, 13. Fran Mahkovec, 14. Ivan Hlovar, 15. dr. Fran Stegenšek, 16. Anton Franečič, 17. Fran Petrovič, 18. Ivan Stavec, 19. Mirko Matjašič, 20. Anton Svetek. — Kot verlisti pridejo v odbor urednik »Našega Glasca« Anton Adamič, urednik »Poštne Glasnika« Joško Jakše in urednik »Učiteljskega Tovariša« Ivan Dimnik. Odbor se ni konstituiral. B. Namestniki: 1. Josip Pirc, 2. Fran Tumpej, 3. Joško Beguš, 4. Josip Rainer, 5. Josip Zupan, 6. Pregledovalci računov: 1. Ivan Rostan, 2. Rado Grum, 3. Fr. Martinšek. Č. Namestniki: 1. Janko Jan, 2. Alfred Busbach, 3. Josjo Čeh.

Dasi je še mnogo zanimivih podrobnosti, vendar smo morali zaradi tesnega prostora izpustiti obširnejše informacije o delovanju Zveze in stavljenih predlogih.

Pozivamo okrajna društva in učiteljsko poedinih šol, da vsaj skupno naroče po en izvod »Našega Glasca« za vsako šolo in vsako društvo, da bodete točno informirani o skupnem nastopu z ostalim državnim uradništvom.

»Naš Glas« prinese obširnejše poročilo.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem korespondence, da se izobrazite popolnoma in lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg št. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija
Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Zimski sport

Zimske ture so najlepši užitek, če si preskrbimo s specialnimi gojzerji ali smučskimi čevlji. J. BRAJER, Ljubljana, Breg 1.

Pokret učiteljic.

—Ž Društvo slovenskih učiteljic je imelo svoj redni občni zbor dne 27. decembra 1927 ob 9. uri dopoldne na osnovni šoli pri Sv. Jakobu v Ljubljani.

Poročilo funkcionar. Tov. predsednica Milka Umbergerjeva pojasni s stališča žene učiteljice pomen društva slovenskih učiteljic, ki tvori eno platformo, ki nam omogoča stike na eni strani z ženskim, na drugi s stanovskim gibanjem. V tem smislu očrta delo kongresa ženskega Nar. Saveza v Palacu pri Subotici, na katerem je referirala »O reformi ženskega šolstva za osnovne in meščanske šole«. — Navzoče tovarišice bodri k delu, kajti z abstinenco in pasivnostjo slabijo organizacijo in ji jemljejo življensko silo. Stremeti moramo marveč za tem, da s čim intenzivnejšimi stiki poživimo in okrepimo našo organizacijo.

Tajnica tovarišica Anica Likozarjeva poroča o celoletnem društvnem delovanju. Meseca maja je priredilo društvo zborovanje, na katerem je predavala tov. Pleškova »O potrebi kmetijsko-gospodinskih izobrazbe«. Sprejete resolucije so se poslale ministrstvu

prosvete. Društvo je sodelovalo pri raznih dobrodelnih prireditvah. Svoje pravo do obstoja pa je dokumentiralo s tem, da je bralo pravice učiteljice kot žene. Potegovalo se je n. pr., da naj poučujejo na ženski strokovni nadaljevalni šoli v prvi vrsti ženske učne moči; dalje proti zapostavljanju učiteljic pri volitvah v disciplinsko sodišče itd.

Blagajniško poročilo: Društveno premoženje začetkom leta 7882-05 Din. Dohodki 2048-72 Din. Izdatki 2778-40 Din. Društveno premoženje koncem leta 7152-37 Din.

Nato je poročala tov. Jerica Zemljanova o IV. mednarodnem kongresu gospodinskih šol, ki se je vršil v Rimu. Ves njen govor je prevevala ideja o potrebi pomagati gospodinjici do smotrene izobrazbe. Povodom njenega predavanja se je razvila zelo živahna debata.

Na dnevnem redu je bil tudi »Razgovor o organizaciji bodočega dela«. Tov. predsednica očrta namen in potrebo obstoja »Društva slovenskih učiteljic« nalogo poverjenice, nujnost sklicanja sestankov učiteljic po okrajih v svrhu smeri delovanja učiteljice kot žene. Da se pa bo to delo čimbolj sistematično izvršilo, se bo sestavil v semestralnih počitnicah širši odbor, t. j. odbornice in poverjenice iz vseh okrajev.

Za tem so se vršile volitve. Ostane stari odbor, le namesto tov. Vidmarjeve sprejme odborniško mesto tov. Ema Pečetova.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

MALO OBRAČUNA PEVSKEGA ZBORA.

M. B.

V zadnjem članku sem kratko označil nekaj glavnih ovir in težav, ki se mora naš zbor z njimi boriti že od začetka. Kdo pa naj presteže, našteje in oriše vse one neštete manjše težave, ki jih mora premagati vsak posamezen član! Pa četudi moramo vsako stvar priboriti si z žilavo voljo, če tudi si moramo utirati pot stopnjo za stopnjo z največjo odločnostjo in požrtvovalnostjo, vendar nismo na poti zastali niti za trenotek. In ko so vsi krog pevcev z glavami zmajevali in svojega nezaupanja v zbor niso skušali niti prikrivati, so naše nad vse požrtvovalne pevke neomajno in neprenehoma delale in naš pevec, kar jih je »junakov« polni zaupanja v svojo voljo in svojo moč vztrajali. Vztrajno delo pa redno rodi sad. Naš zbor že danes lahko pokaže na uspehe. To dosedanje delo bi razdelil kratko v tri stopnje.

I. V prvem letu obstoja je priredil svoj prvi koncert, to je bil slavnostni koncert, posvečen starosti slov. skladateljev p. H. Starihu. O kako so nas! Kaj vse je bilo slabega zraven. Že vnaprej smo čuli močne glasove: kako jih bomo! Kako se bodo blamirali itd. itd. Ti prvi obeti so se deloma tudi izpolnili. Nekateri poročevalci so res pomen zbora in naš namen popolnoma prezrli in so, da so mogli z vsilo »bunkati« po nas, primerjali nas z moravskimi učitelji. S tem so pokazali popolnoma jasno, da jih boli stavba, ki jim raste pred očmi; hoteli so njeno dozidavo onemogočiti, ali pa vsaj onemogočiti ji primerno višino. Ostala naj bi kvečjemu pritlična. Prezrli so, da je imel prvi koncert pred vsem organizatorni pomen, ki ga je tudi dosegel. In če so nekateri trdili, da je zbor nalogo dosegel, in upali, da bo razpadel po prvem koraku, so se motili ali v svoji zlobi ali v svoji nevednosti. Koncert se je izvršil po načrtu s popolnim uspehom. Da je opravil dobro, dokazuje današnji zbor in njegova umetniška višina.

II. Druga perioda je sledila po prvem koncertu. Kar ni bilo trdnih članov, ti so »šli«, kdor ni razumel naših težav, je odstopil. Število članov se je samo po sebi uredilo in za precejšen procent stabiliziralo. Začeli smo z novim sporedom hrvaške moderne (lažje) glasbe. Nikakor ne morem odrekati temu programu umetniške vrednosti, a namenjen je bil bolj deželi kot mestu in le domovini, ne tujni. Odpeli smo ga v štirih krajih med minulimi počitnicami. Ta program je imel namen konsolidirati članstvo in ga pripraviti za prvo stopnjo pravega umetniškega dela. Ta program je članstvo popolnoma stabiliziral in odgovoril na vprašanje, ali bomo mogli višje, popolnoma odločni: Da! Člani so dokazali svojo neizprosno voljo in vzorno disciplino, pokazali pa tudi zmožnost za pravo umetniško delo. Glasovno dobro ubrani in razmeroma porazdeljeni, prežeti gorke ljubezni do lepe umetnosti, so vzplameli po prvih priborjenih uspehih v takem ognju, da je odbor mirnega srca pripravil nov program slov. najmodernejših in deloma najnovejših rokopsnih del, ki zahtevajo od pevca vse: pevsko rutino, tehnično izvežbanost, globoko inteligenco in vse objemajočo, vročo ljubezen do lepe umetnosti. Danes je končana tretja etapa v našem delu, ki je še vedno začetna, a ta etapa pomeni odločen korak z zbirališča na cesto. V soboto bomo odpeli spored v Zagrebu, 6. febr. v Ljubljani in za tem, upamo, še kje drugje. Zadnje vaje, ki smo jih danes končali, ne pripuščajo niti trohice strahu pred uspehom ali nezaupanja vani. Prepričan sem, kmalu bodo dejstva to dokazala, da bo naš zbor svojo nlogo častno rešil ter s tem dvignil ugled našega stanu in dokazal tovarišem, da je njihova podpornina dobro naložen kapital.

Sveže, najfinišje norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam.

Naročila točno po povzetju.

Ferijalni Savez učiteljstva.

—I XI. ferijalno zborovanje z glavno točko dnevnega reda: Letovanje učit. v vel. počitnicah ob morju, se je vršilo 30. dec. pr. l. v Mariboru. Ker je zanimanje med učiteljstvom za letovanje veliko, podamo situacijsko poročilo, ki sem ga podal na zborovanju in je bilo sprejeto. Ob priliki zadnjega letovanja na Bolu smo bili vsi udeleženci (ke) ene misli, da našo upravičeno željo, da bi v prihodnjih vel. počitnicah letovali v eni izmed kolonij F. S. sami učitelji (ice) in to našo željo in zahtevo sem predložil tudi kongresu pr. l. v Novem Sadu z načrtom. Letovanja bi se udeležilo učiteljstvo iz vseh pokrajin naše države, okrog 100—150! Naš predlog je bil v načelu sprejet že meseca avgusta l. l. Ker pa nisem prejel do danes od Upravnega odbora iz Beograda pismenega jamstva, da bi bila ena kolonija F. S. popolna učiteljska kolonija, sem stavil na podlagi pismenih želj tovarišev (ic) in v smislu sestanka na Bolu sledečo resolucijo:

Učiteljstvo, ki je bilo aktivno članstvo Fer. Saveza 6 let, je bilo v zavesti, da nudi F. S. tudi moralno pomoč in se je bojevalo za iste pravice, kakor jih imajo dijaki-ferijalci, glede 1/4 vožnje brez uspeha, je primorano, da izrazi ponovno in zadnjo željo na U. O. F. S. v Beogradu, da prepusti eno izmed svojih kolonij samo učiteljstvu z istimi plačilnimi obveznostmi, kakor dijaki, in sicer kolonijo na Hvaru, ki bi jo event. reorganizirali v smislu zahtev učiteljstva, v drugi vrsti pa Bol na Braču. Odgovor pričakujemo do 15. febr., in ako do tega dne ne prejmemo odgovora, smatramo, da F. S. v Beogradu ni voljan ustreči našim upravičenim željam in smo prisiljeni izstopiti iz F. S. in stvoriti samostojno »Ferijalno Uduž. Jug. Učitelj.« (FUJU) v istem smislu, kakor smo si ga začrtali l. 1925-26. in ki smo ga na podlagi ustelega dogovora in obljub l. 1926, ob priliki kongresa UJU v Beogradu likvidirali z gotovim upanjem, da bodo besede — dejanja.

V slučaju negativnega odgovora si uredimo v smislu osebnih dogovorov z merodajnimi in vplivnimi osebami sami svojo kolonijo s pomočjo »Fer. sklada«, kateremu bi prispeval na podlagi pismenega zadrlja tudi UJU v Beogradu (glavni odbor).

Učiteljstvo ima kot redno članstvo F. S. samo to ugodnost, da se poslužuje kolonij, ker učiteljstvo ne upravlja svratišč in dobrotvorov F. S.

Pričakujemo, da bo F. S. (U. O.) v Beogradu našo željo upošteval in nam do zgoraj navedenega datuma odgovoril pozitivno, v nasprotnem slučaju smo primorani uresničiti zgoraj navedene smernice!

Pismen odgovor prosimo na naslov gl. učit. pov. Sl. Mrovlje-ta, učit. na mešč. šoli — Jesenice. Gor. Fer. učit. pozdrav! Za F. U. S.: S. M. —

Resolucija je bila soglasno in z odobravanjem sprejeta na fer. zborovanju 30. dec. 1927, v Mariboru.

Zborovalci so dali tov. Mrovlje-tu popolnoma proste roke, da ukrene vse potrebno, po svoji izkušni uvidevnosti, da bo realizirano letovanje v vel. počitnicah ob morju. Tov. gl. učit. pov. prosi vse navzoče, da ga pri tem delu podpirajo vsi oni tovarišji (ice), ki so letovali v zadnjih počitnicah na Bolu. Želimo samo to, da bi bila fer. zborovanja obiskana polnoštevilno, ne samo takrat kadar je odhod na letovanje. — Po razni debati je bilo XI. fer. zborovanje zaključeno. — Za FUS: Mrovlje, glav. učit. pov.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Nogavice,

rokavice, pletenine, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri

F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

—oio Študij družboslovja. Iz seznama dela po krožkih, ki ga stalno priobčujemo pod rubriko »Učiteljska samoizobražba« je razvidno, da se je večina krožkov pridružila mnenju delegacije in prvega izobraževalnega tečaja, da se smatrati študij družboslovnih vprašanj kot nujno potrebno pripravo za vse izvenšolsko in šolsko-reformno delo učiteljstva. Vendar so nam nekateri krožki sporočili svoje mnenje, da smatrajo pedagoška vprašanja za važnejša in edino na mestu kot razpravni predmet krožkovih sestankov. Naj odgovorimo na to mnenje na tem mestu, ker je zadeva principijelna in zato splošnega pomena. Družboslovno spoznanje je predpogoj vsakega modernega izobraževanja. Samo zdrav človeški razum in življenska praksa mu nista zadosten kompas, da bi se mogel pravilno orientirati v današnji dobi gospodarskih kriz, stanovskih organizacij in medsebojno butajočih se valov raznih svetovnih in življenskih naziranj. Če velja to splošno za izobraževanje, velja v povečani meri za učitelja, ki naj pri svojem delu v šoli in izven šole nastopi sigurno znanstveno fundirano pot. Za učitelja kot javne delavke velja isto pravilo. To približno zlasti radi poročila nekega krožka, da se zlasti tovarišice upirajo temu študiju. Ali ne zavzemajo učiteljice istega socialnega položaja v narodu kakor njihovi tovariši, Sicer pa ima vsaka glava svojo pamet, in daleč smo od namena, da bi hoteli uniformirati vse mišljenje slovenskega učiteljstva. Pustimo času in razvoju nalogo, ki bi se drugače tolmačila lahko kot diktatura najvišje organizacijske instance. Tudi ta pojem bo doživel — to verujemo trdno radi boljše bodočnosti našega stanu — svojo metamorfozo. Kaj tedaj? Lahko odgovor. Krožek, ki bi bil prepričan o nepotrebnosti

družboslovnega študija, naj se pridno peča z aktualnimi pedagoškimi vprašanji. Potrebujemo pobud in delavcev vsepovsod in zato pozdravljamo vsako resno stremenje. Ni pa rečeno, da bi se ne ozirali tudi drugi krožki na to potrebno delo. Nasprotno: v smislu dogovora na prvem izobraževalnem tečaju naprošamo pedagoški krožek v Mariboru, da pripravi potreben učni material, ki ga bomo predložili vsem krožkom v razpravljanje. Poleg vsega tega imajo pa krožki važno nalogo, dvigati medsebojno solidarnost, sodelovati pri naših vitalnih stanovskih, idejnih in organizacijskih vprašanjih, kajti — naš ceterum censeo — brez resno delujočih krožkov ni možen dvig našega stanu.

—oio Sklicateljem krožkov. Ponavljamo zopet in zopet staro pesem: sklicatelji nimajo pravice odtegovati krožkovim članom. t. j. svojim tovarišem in tovarišicam možnost, sodelovati pri organiziranju izobraževalni akciji slovenskega učiteljstva in pri izpolnjevanju svoje organizacije. Ugotoviti moramo namreč, da gre zavlačevanje sklicanja sestankov v veliki večini na rovaš krožkovih sklicateljev. Z opravičevanjem, da se ne čutijo poklicani ali sposobni voditi tega dela, zavlačujejo od tedna do tedna sklicanje svojih kolegov k delu in posvetovanju. Naj pribijemo v pojasnilo in vednost vsem sledeče: Po natančnih navodilih, ki so jih sklicatelji prejeli od poverjenjstva, je za vsakega, ki je navodila prečital, takoj razvidno, da nimajo sklicatelji nobene druge naloge, kakor da ustmeno ali pismeno povabijo član ne svojega krožka na sestanek. Vse drugo delo se uredi po navodilih avtonomno na sestanku. To je tako skromna zahteva, da bi se jo upali staviti celo v slučaju, če bi bilo učiteljstvo nepismeno. Izgovor, da bi bil kdo izmed sklicateljev preobložen z drugim delom — kar radi suponiramo — ne more držati. Gre namreč za sklicanje (t. j. napisanje par dopisnic) le prvega sestanka, ki bo svojega, z delom resnično preobloženega sklicatelja, gotovo opustil nadaljnega dela ter izvolil drugega sklicatelja izmed sebe. Naslov novega sklicatelja je pa takoj javiti poverjenstvu radi zveze. Tudi izgovori radi slabih zvez, zlasti v zimskem času, ali radi neprostege časa, ker so nekateri kolegi za posleni s šolo dopoldne, drugi pa popoldne, so le deloma opravičljivi. Če ne morejo le nekateri na sestanek, ne izhajajo iz tega, da bi nihče ne prišel. Kjer je učiteljstvo količkaj dovezeto za to neodložljivo delo, se bo došlo sestanka tudi na kak prost dan. Gre le za en dan v mesecu. Brez žrtve se ni še nikdar izvršila nobena akcija. Kdor noče absolutno ničesar žrtvovati, naj ostane kratkoročno doma, naj bojkotira vse delo, naj hodi mimo organizacije svoja pota. Morda ga bo kedaj, v tihih urah izpraševanja več, vendar darila oblika rdečca sramu, in zopet bo nov član pritegnjen k delu za narod in stan. Take izpreobrnitve se pa ne bodo vršile tam, kjer se nihče ne žrtvuje. Menimo pa, da je beseda »žrtve« v tej zvezi deplasirana in bi bilo boljše, da tega pojma ne diskreditiramo. Sestanki morajo postati naš praznik, naj lepši socialni dan učiteljstva, visoka pesem stanovske solidarnosti. Udeležba bi nam morala postati duševna potreba in notranja radost. Sklicatelji in sklicateljice! Ne mudite niti dneva več z odlašanjem! Kar je potrebno, se mora izvršiti. Tu ni govora o osebni diktaturi; stojimo pred impenativom časa in razmer.

—oio Poročila o sestankih. Privatno smo izvedeli, da se je vršilo že več sestankov, ne da bi dobili o njih poročila. Prosimo, da nam zapisnikarji nemudoma sporoče svoje zapisnike. Pri tej priliki opozarjamo, da nam je potrebna tudi statistika o številu članov vsakega krožka in ne samo o prisotnih na sestanku. Sicer pa naj bodo zapisniki zelo kratki; obsegajo naj le to, kar je navedenega v navodilih, in še to v najkrajši obliki.

—oio Delo po krožkih:

46. Ptuj. Prvi sestanek 19. oktobra l. l. Prisotnih 25 od skupnega članstva 27. Razpravljal je o pomenu izobraževalnih krožkov.

47. Ptuj. Drugi sestanek 26. oktobra l. l. Prisotnih 25. Tov. Mervič je poročala o pedagoškem dnevu v Mariboru.

48. Ptuj. Tretji sestanek 14. decembra l. l. V razpravi l. 3., 4. in 5. poglavje iz prve brošure. Prisotnih 25 članov.

49. Sv. Jurij (okraj Ljutomer). Udeležencev 10. Določil je delovni program krožka.

50. Št. Vid pri Stični. Prvi sestanek 17. decembra l. l. Navzočih 7. Razpravljal je o navodilih za delo po krožkih. Prihodnji sestanek 15. januarja v Št. Vidu.

51. Ljubljana. Tretji sestanek z učiteljskimi 5. januarja. Navzočih 5. Govorilo se je o gospodarskem liberalizmu.

52. Ptuj. Tretji sestanek 13. decembra l. l. Udeležencev 19. Razpravljal je o reformi šole ter o potrebi in pomenu izobraževalnih krožkov.

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavice in žepnih rut priporoča po nizkih cenah

Hed. Šare, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Kune in vse druge kože divjačine

kupuje v vsaki količini

D. Zdravič

Ljubljana, Florjanska ulica št. 9

53. Celje. Prvi sestanek 4. januarja. Prisotnih 10. V razpravi navodila ter 1., 3. in 5. poglavje iz prve brošure.

54. Kamnik. Prvi sestanek 22. decembra 1. l. ob prisotnosti 17 članov. Razpravljali so o navodilih ter o 1. in 5. poglavju iz prve brošure.

55. Domžale. Prvi sestanek 17. decembra 1. l. Navzočih 12. Na dnevnem redu navodila in smernice delovne šole.

56. Črnomelj. Otvoritveni sestanek se je vršil 18. decembra 1. l. Razpravljali so o navodilih za delo v krožku. Prihodnji sestanek 15. januarja.

Razpiši služb.

—r Razpis službe šolskega upravitelja. Na dvorazredni osnovni šoli v Dupljah srez Kranj se razpisuje služba šolskega upravitelja v stalno namestitev. Pravilno opremljene prošnje naj se predložijo najkasneje do dne 10. februarja 1928 velikemu županu ljubljanske oblasti.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učit. domu v Mariboru je darovala dobro znana tvrdka »Karočevlje« — Drago Roglič v Mariboru znesek 250 Din kot novoletno darilo, ker ima lepo število odjemalcev v naših vrstah. Solidno tvrdko priporočamo svojemu članstvu i v nadalje.

Društvena zborovanja UJU.

Vabila:

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO priredi prihodnje zborovanje dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer v risalnici šentjakobske šole. Dnevni red običajni, s predavanjem tov. Petrovca o literarnem delovanju A. Praprotnika. Ker je umestno, da se vse učiteljske organizacije seznanijo z delovanjem enega najbolj zaščitnih slovenskih šolnikov, pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MESTO PTUJ IN PTUJSKI ŠOLSKI OKRAJ ima svoj občni zbor dne 14. januarja t. l. v Mladiki v Ptuj ob 9. uri po običajnem dnevnem redu. Če prvi občni zbor ne bo sklepčen, se vrši uro nato drugi občni zbor po istem dnevnem redu, ki bo sklepčen ob vsakem številu članov. K obilni udeležbi vabi odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ ima dne 14. januarja ob 10. uri dopoldne v Kozjem svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Poročilo društvenih funkcij. 4. Volitev odbora. 5. Ustanovitev samostojnih krožkov. 6. Slučajnosti. Udeležba obvezna. — Odbor.

Nove knjige.

—k Radivoj Rehar: Koromandija. Pesmi za mladino. Strani 48. Cena 12 Din. Tisk Ljudske tiskarne. — Pod naslovom »Koromandija« je izšla te dni v Mariboru zbirka mladinskih pesmi našega, iz slovenskih revij poznane pesnika Radivoja Rehara. Zbirka obsega 28 pesmi. Knjižica je izšla v samostalno založbi in je opremljena z lepimi naslovnimi stranjo akad. slikarja prof. Janeza Mežana. Naroča se pri avtorju v Mariboru Tattenbachova ulica 19.

—k Zapravljevec. Igra v 3 dejanjih (8 slikah). Priredil in predelal Adolf Robida. Ljudski oder XI. zv. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1927. Cena 18 Din.

—k Današnja Poljska. Pisanje dr. Fr. Ilesič. Ponatis iz »Volje«. Beograd 1927. Izdaja »Poljsko-jugoslovenskog društva u Zagrebu« (Univerza). Cena 5 Din.

Po sklepu lista.

POGAJANJA MED UJU IN EDINSTVOM.

Poverjeništvu je prejelo v tej zadevi sledeči dopis:

»V petek 6. t. m. je imelo Udruženje sreskih učit. društev »Edinstvo« v Ljubljani zborovanje glavnega odbora društvenih predsednikov in delegatov.

Na dnevnem redu je bilo tudi: Razgovor o morebitnem združenju obeh učiteljskih organizacij in o pogojih.

V tej točki je sklenil zbor navzočih sledeče:

1. V principu smo za pogajanja in spravo med učiteljskima organizacijama UJU in »Edinstvom«.

2. Predvsem pa mora nastopiti med obehma organizacijama premirje, zato naj UJU ustavi tiskovno tožbo proti tovarišu Luki Jelencu kot odgovornemu uredniku »Edinstva«.

Kakor hitro je izpolnjen ta pogoj, smo pripravljeno sesti k spravnim pogajanjem na podlagi pogojev, ki jih je določil zbor, kateri je izvolil v ta namen sledeče svoje zastopnike: Tov. Bučar Vekoslav, šolski upravitelj, Trbovlje-Vode; tov. Germek Anton, šolski upravitelj, Ježica; tov. Kosec Miha, sreski šolski nadzornik v pok. v Ljubljani; tov. Likozar Anton, šolski upravitelj v pok.; tov. Šifrer Egidij, šolski upravitelj, Breznica; tov. Verk Miloš, šolski upravitelj, Sv. Križ, p. Rogaska Slatina.

Naprosam Te v imenu organizacije »Edinstvo« da stopiš v stik s poverjeništvom UJU in mi sporočiš v točki 1. storjen sklep, katerega naj UJU sprejme v vednost ter potem sklene in sporoči, da se hoče v doseg sporazuma in sprave pogajati z našo organizacijo in v znak premirja ustreže v točki 2. navedenemu predpogoju.

Ako poverjeništvu UJU pristane na ta predpogoj, naj Te o tem obvesti, obenem pa določi šestorico tovarišev za spravna pogajanja.

Določeni dan se potem sestanemo skupno k pogajanjem.

Ker se vrši razprava o tiskovni tožbi še ta mesec, naj se stvar nujno obravnava, po izvršeni sodbi bi bila pogajanja otežkočena, če že ne — nemogoča.

S tovariškim pozdravom!

Za Udruženje »Edinstva« na Ježici,
7. januarja 1928.

A. Germek l. r., t. č. predsednik.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—.

MOJSTRSKE VIJOLE

fine, od Din 1000 naprej. Vse glasbene potrebščine. Novodobne strune, ki trajajo na leta. Popravila strokovno. M. Mušič, Ljubljana, Šelenburgova 6.

DIVJAKOV HRUŠEVIH, KREPKIH ENOLETNIH odda po zmerni ceni več tisoč učiteljica Dragica Rostoharjeva, Št. Jur pod Humom, pošta Radeče-Zidani most.

LISIČJE, ZAJČJE IN VSE DRUGE KOŽE DIVJAČINE

kupuje skozi celo leto in v vsaki količini ter zanesljivo dobro plača Zdravč, Ljubljana, Florijanska ulica 9.

PREMOG, DRVA, KOKS
D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

Podpirajte obrambni sklad!

Poverjeništvu je odgovorilo na ta dopis sledeče:

»Na Vaš dopis z dne 10. t. m. radi zedinjenja učiteljstva Vam sporočamo sledeče:

Poverjeništvu Ljubljana — UJU je pripravljeno slej ko prej izvesti pogajanja za združenje učiteljskih vrst v Sloveniji edino na podlagi pogojev, ki jih je predložilo z dopisom štev. 663 z dne 12. decembra 1927 in štev. 693 z dne 17. decembra 1927,* ki temelje na nevtralnosti poverjeništvu nasproti Učiteljski tiskarni ter na identičnosti postopanja glede fuzije kakor se je to izvedlo o priliki združenja s člani Slomškove zveze.

* Glej »Učit. Tov.« štev. 23. z dne 22. decembra 1927.

V stvari tožbe proti tov. Jelencu smo pripravljeno zadevo urediti tovariškim potom tedaj, ko bo zajamčen ugoden uspeh vse akcije za združenje, ako je tov. Jelenc pripravljen dati primerno izjavo potom pravnega zastopnika.

Prosimo odgovora do 17. t. m. Po tem dnevu si poverjeništvu pridržuje proste roke v svojih nadaljnjih ukrepih radi razmerja z Učiteljsko tiskarno.

Končno omenjamo, da se event. pogajanj udeležijo poverjeništvu Ljubljana po svojih zastopnikih.

Poverjeništvu daje to svojemu članstvu v vednost, ker ne bo tajno vodilo nobenih pogajanj.

ENGELBERT FRANCHETTI

Friseur za dame in gospode
v Ljubljani, Dunajska cesta 20.

Elegantno urejena brivnica
in posebni oddelek za damsko friziranje, barvanje in izvrševanje lasnih izdelkov.

Priporoča se gostilna pri
»Tičku na Gričku«

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

Franc Lukič

Ljubljana
Stritarjeva ulica št. 9

Priporoča se
konfekcija
in
modna
trgovina

Ivan Pakiž,

Ljubljana, Stari trg št. 20

Cenikov nimam; naročite izbiro.
Zaloga prvovrstnih švicarskih preciznih žepnih ur kakor: »Schaffhausen«, »Omega«, »Zenith«, »Doxa«, »Longines« in »Cyma«. Velika izbira zlatnine in srebrnine, juvelov ter jedilnega orodja itd. Vsakovrstne stenske ure in budilke, kolesje (Werke) za hišne stoječe ure. Poročni prstani. Ustanovljeno 1912.

En gros Specijalna En detail
trgovina vozičkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke
Renoviranje koles, vozičkov in šivalnih strojev

ZEMELROK OTON

Lasna tovarna: Tržaška cesta - Gilence.
Prodajalna: Ljubljana, Marijska trg št. 8.

Import Export
dnevno svežega cvetja na veliko in malo

P. CUTIČ

Ljubljana, Miklošičeva cesta 18.
Točna postrežba, najnižje dnevne cene.

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

DAMSKI SALON

s krasno izbiro vseh vrst klobukov lastnega izdelka in solidnimi cenami, kjer se dobijo tudi vse formice. Cenj. učiteljstvo dobi popust. Se priporoča

„Pompadour“

Ljubljana, Florijanska 3.

USTANOVLJENO LETA 1852.

TEOD. KORN

LJUBLJANA, POLJANSKA C. 8.

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov in centralne kurjave.

Naprava strelovodov. Kopališke in klosetne naprave.

Izdelovanje posod iz pločevine za firnež, barvo, lak in med vsake velikosti, kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Modroce, otomane, garniture, spalne divane, spalne fotelje in tapetniške izdelke nudi najceneje

Rudolf Radovan

tapetnik

Ljubljana,
Krekov trg št. 7

(poleg „Mestnega doma“).

Gg. učiteljem nudim ugodne plačilne pogoje!

Kuhinjska posoda, kuhinjske potrebščine, železno pohištvo, orodje, športne predmete, in vsakovrstno železninsko blago dobite najceneje pri znani trgovini z železnino

Breznik & Fritsch

Ljubljana, Stritarjeva ul. 7.
P. n. učitelji(ce) dobe blago tudi na obroke.

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem poleg kavarne »CENTRAL« otvorila

vinotoč in gostilno

s posebnim vhom. Potrudila se bom, da cenjene goste postrežem z najboljšim pristnim dalmatinskim in štajerskim vinom.

Ana Miholič, lastnica.

Lovske puške.

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov. Kupujem in prevzamam staro orožje v komisijso prodajo. — Se priporoča

F. K. KAISER
puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem
vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ
LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNICA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

Najbolj priporočljivo so

Pfaff

šivalni stroji

posebno za šolsko uporabo vsled lahkega teka. Pouk v vezenju in krpanju perila brezplačen.

Ugodne cene.
Plačljivo tudi na obroke.
Šolska vodstva dobe popust.

IGN. VOK

LJUBLJANA, Tavčarjeva ulica 7
NOVO MESTO, Glavni trg.

Volno, bombaž

za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, LJUBLJANA, Stari trg 12, Židovska ulica 4.

Prepričajte se
o trpežnosti

vrvarskih izdelkov
iz

prve kranjske
vrvarne

Ivan N. Adamič

Ljubljana

Sv. Petra cesta 31

in pri podružnicah
MARIBOR, Vetrinjska 20
ter KAMNIK, Šutna 4

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne. — 15 letna garancija. — Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji ADLER. — Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Waffrad (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev.

Daje se tudi na obroke. — Ceniki franko in zastoj.

IVAN JAX I SIN

Ljubljana, Gosposvetska c. 2.

Preselitev!

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem preselil svoj modni atelje iz Galusovega nabrežja

v Šelenburgovo ulico št. 4

ter se najtopeje priporočam še za nadaljnjo naklonjenost.

MARTIN PEVEC.

Manufakturna trgovina
JOSIP ŠLIBAR
Ljubljana, Stari trg 21 (poleg Zalaznika)

nudi
vsakovrstno blago
po najnižji ceni.
Vsem učiteljem na obroke!

Naročajte ŽIVLJENJE IN SVET

tedensko revijo.

Naročnina znaša celoletno 60 Din, polletno 30 Din, četrtletno 15 Din.

A. GAŠTRAUIN
TRGOVINA DEŽNIKOV
LJUBLJANA
PREŠERNOVA UL. 37-42.
se priporoča za
obilen obisk.

Pristne
kranjske klobase
tvrdke
F. ROZMAN
Ljubljana, Sv. Petra cesta 85

se dobe v vseh boljših delikatesah
Klobase se razpošiljajo po pov-
zetju po celi državi od 5 kg dalje.

Za izvršitev modernih
portretov ter vsakovrstnih
fotografičnih slik, kakor:
skupine, povečave, inter-
jerjev i. t. d. se priporoča
FOTOGRAFIČNI ATELJE
»**VIKTOR**«
Ljubljana, Knafljeva ul. 4
nasproti Narodne tiskarne

MR. BAHOVEC

PLANINKA
ESSENZIJ
ČAJ

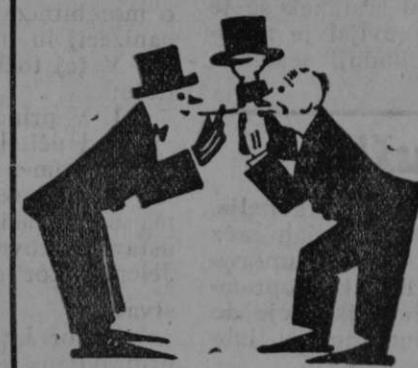
Kri čistilni in
kri osvežujoči
zdravilni čaj
„Planinka“
zdravi slabo pre-
bavo, zaprtje te-
lesa, napihovanje,
slabo delovanje
čreves, izpuščaje,
obolenja mokračne
kislina, jeter, žolča in žolčni ka-
men. 1 paket 20 Din. Priporoča:
LEKARNA MR. BAHOVEC,
Ljubljana, Kongresni trg.

Tovarna pohištva

I. I. Naglas, Turjaški trg 6

priporoča svojo veliko zalogo vsako-
vrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Najboljši in najcenejši
nakup za gospode v
posebnem oddelku
tvrdke

A. ŠINKOVEC nasl.
K. SOSS
LJUBLJANA

NOVO!

NOVO!

IVAN HRIBSKI:

Šolski upravitelj

Neobhodno potrebna knjiga
za vsakega šolskega upravitelja.
Obravnava posle, ki jih ima
šolski upravitelj od prvega do
zadnjega dneva v šolskem letu.
Cena brošir. knjigi Din 28

Naroča se v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani,
Franciškaška ulica 6.

P. n.

Čast mi je naznaniti, da sem preselil svojo že nad 20 let obstoječo
brivnico na Rimski cesti št. 21 (hiša g. Marčana) v nove prostore, ter
ustanovil poseben oddelek za **damsko friziranje** s posebnim vho-
dom, v katerem se bodo izvrševala na najmodernejši način vsa v damsko
stroko spadajoča dela, kakor striženje dečje frizure (Bubikopf), česanje
vseh modernih frizur, umivanje glave, manikiranje, onduliranje in iz-
delovanje raznih lasnih izdelkov. Oddelek za dame, kakor tudi oddelek
za gospode, sem moderno in vsem higijeničnim predpisom ustrezajoč
uredil in opremil z najnovejšimi aparati za sušenje in umivanje las.

Sprejemam še nadalje gg. abonente za striženje las. Za striženje
las gg. dijakov računam od ponedeljka do petka izpod določene cene.
Za obilen poset se priporoča

Franc Loborec

frizerski salon za gospode in dame, Ljubljana, Rimska cesta šte. 21.

Higijenična pralnica in svetlolikalnica

FR. ŠIMENC

Ljubljana, Kolodvorska ulica 3

Kemično snaženje oblek

V skoraj vseh ljubljanskih trgovinah kupite lahko razno-
vrstno blago (izvzemši živila)

brez gotovine na ugodne obroke

ako se poprej obrnete na

Pojasnila in prospekti
rade volje na razpolago.

**KREDITNO ZADRUGO
DETAJLNIH TRGOVCEV
V LJUBLJANI**

Šelenburgova ulica 7, I. nadstr.

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke
vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča
Učiteljska tiskarna v Ljubljani

**Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v
Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.**